

SISÄLLYS

KAPPALE	sivu	TEEMA JA SANASTO	VIESTINTÄTILANTEITA JA TEKSTEJÄ	RAKENTEET
1. VUODEN LOPPU Peltipoliisi!	8	<ul style="list-style-type: none"> • autoilun ja liikenteen sanastoa • viranomaispalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • tiedonhaku ja tietotekstin lukeminen 	<ul style="list-style-type: none"> • konjunktiot • nimityypit • monikon partitiivi
2. TAMMIKUU Talvikirppis	28	<ul style="list-style-type: none"> • harrastus- ja vapaa-ajan sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • lehtitekstien ja ilmoitusten lukeminen 	<ul style="list-style-type: none"> • monikon partitiivi ja paikallissijat
3. HELMIKUU Ensimmäiset askeleet	46	<ul style="list-style-type: none"> • työelämän sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • keskustelussa reagoimista 	<ul style="list-style-type: none"> • monikon genetiivi ja illatiivi
4. MAALISKUU Etsitään harjoittelijoita	70	<ul style="list-style-type: none"> • työharjoitteluun liittyvää sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • työpaikkailmoitusten lukeminen • puhelinfraaseja • perusasioita ansioluettelosta 	<ul style="list-style-type: none"> • perfekti ja pluskvamperfekti
Kertaus: kappaleet 1-4	100			
5. HUHTIKUU Hyvät hakijat	108	<ul style="list-style-type: none"> • lisää työnhaun sanastoa, tärkeitä adjektiiveja 	<ul style="list-style-type: none"> • työpaikkailmoitusten lukeminen • työpaikkahaastattelun valmistautuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • passiivi • hoitajaksi ja hoitajana -muodot
6. TOUKOKUU Oi niitä aikoja!	130	<ul style="list-style-type: none"> • jokapäiväisiin askareisiin liittyvää sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • tietoa Suomen historian tärkeimmistä tapahtumista • tietoa Suomen lähimenneisyydestä 	<ul style="list-style-type: none"> • passiivin imperfekti • aikasanoja
7. KESÄKUU Tuloja ja menoja	150	<ul style="list-style-type: none"> • raha-asiat • lisää adjektiiveja 	<ul style="list-style-type: none"> • tuotteesta valittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • vertaileminen
8. HEINÄKUU Mennäänkö tanssimaan?	170	<ul style="list-style-type: none"> • ravintolasanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • pyytäminen ja ehdottaminen • lisää puhelinfraaseja 	<ul style="list-style-type: none"> • maan, massa ja masta -muotojen käyttäminen • konditionaalien käyttöä

KAPPALE	sivu	TEEMA JA SANASTO	VIESTINTÄTILANTEITA JA TEKSTEJÄ	RAKENTEET
Kertaus: kappaleet 5-8	194			
9. ELOKUU Odottavan aika on pitkä	200	<ul style="list-style-type: none"> • terveydenhuollon sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • hätätilanteessa toimiminen • ohjeiden, käskyjen ja neuvojen antaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • järjestyslukujen käyttäminen (ensimmäinen, kolmas...)
10. SYYSKUU Huolia ja hyvää olo	220	<ul style="list-style-type: none"> • vapaa-ajan, ajankäytön ja hyvinvoinnin sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • kertomaan lisää tuntemuksista 	<ul style="list-style-type: none"> • verbistä asian nimi
11. LOKAKUU Ei meidän takapihallemme!	236	<ul style="list-style-type: none"> • ympäristöön ja ympäristönsuojeluun liittyvää sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • mielipiteen ilmaisemista ja perustelemista • mielipidetekstin kirjoittamista 	<ul style="list-style-type: none"> • joka-pronomini • adverbien vertailua
Kertaus: kappaleet 9-11	256			
12. MARRASKUU Asunto ja hyvä nettiyhteys	262	<ul style="list-style-type: none"> • asuinympäristöön ja mediaan liittyvää sanastoa 	<ul style="list-style-type: none"> • omasta asuin-ympäristöstä keskusteleminen 	<ul style="list-style-type: none"> • verbeistä adjektiiveja
13. JOULUKUU Uusi vuosi, uudet kujeet	276	<ul style="list-style-type: none"> • juhliin ja merkkipäiviin liittyvää sanastoa • vertauskuvia 	<ul style="list-style-type: none"> • lisää tunteiden ilmaisemisesta ja keskusteluun osallistumisesta 	<ul style="list-style-type: none"> • sivulauseiden tiivistäminen • lisää lausetyypeistä
Kertaus: kappaleet 12-13	298			

PELTIPOLIISI

TÄSSÄ KAPPALEESSA KERTAAT

- miten kerrot menneestä ajasta
- miten yhdistät lauseita
- millaisia nimitystyyppäjä suomen kielessä on

TÄSSÄ KAPPALEESSA OPIT

- monikon partitiivia
- autoiluun liittyvää sanastoa
- viranomaisten tehtävistä ja palveluista

Perjantaina 30. joulukuuta Soppa nukkui pommiin. Hänen piti herätä varttia vaille seitsemän, mutta kun hän avasi silmänsä, kello oli 8.39. Hänellä oli hiki ja hänen suunsa oli kuiva. Hänen päänsä tuntui raskaalta. Hän oli vieläkin väsynyt.

- Sunee? Soppa huusi.

Mutta Sunee ei vastannut. Hän ei ollut enää kotona, koska hän oli lähtenyt jo töihin.

Soppa makasi hetken sängyllä ja ajatteli. Hän tiesi, että hänen ravintolaansa oli tulossa tänään paljon asiakkaita, koska oli perjantai ja vuoden loppu. Hän ymmärsi, että hän oli pahasti myöhässä. Hänelle tuli kiire.

Kiireessä Soppa ei ehtinyt tehdä kaikkia normaaleja aamurutiinejaan. Hänen oli kuitenkin pakko mennä suihkuun. Sitten hän etsi sopivia vaatteita ja puki ensimmäiset, jotka löysi. Sitten hän juoksi parkkipaikalle. Vasta ulkona hän huomasi, että hänellä oli päällä likaiset farkut, vanhat kumisaappaat ja paita väärin päin. Hänellä ei ollut takkia, ja päässä oli Suneen liian pieni pipo. Hänellä oli kädessä varaston avaimet, mutta ei auton avaimia. Ne olivat sisällä eteisen pöydällä. Soppa täytyi palata takaisin kotiin.

Soppa löysi auton avaimet ja vaihtoi kengät. Sitten hän juoksi uudestaan ulos. Hän istui etupenkille, laittoi turvavyön kiinni, peruutti auton parkkipaikalta tielle, painoi kytkimen pohjaan ja vaihtoi ison vaihteen päälle. Sitten hän painoi kaasua. Oli talvi, ulkona oli pakkasta -11 astetta ja joka paikassa oli jäätä ja lunta. Tie oli liukas ja renkaat sutivat. Risteyksessä liikennevalo oli vihreä, joten Soppa ei jarruttanut. Hän unohti vilkun, vaikka kääntyi oikealle. Auto liukui väärälle kaistalle. Onneksi tiellä ei ollut muita ihmisiä juuri sillä hetkellä. Soppa jatkoi matkaa eikä välittänyt nopeusrajoituksesta. Ennen seuraavia liikennevaloja hän otti puhelimen paidantaskustaan ja aikoi soittaa töihin, että on tulossa. Kun puhelin hälytti, Soppa huomasi, että tien laidassa välähti kirkas valo.

-Peltipoliisi! EI VOI OLLA TOTTA! Soppa huusi puhelimeen ja löi luurin kiinni. Koska hän ajoi ylinopeutta ja puhui samaan aikaan puhelimeen, hän tiesi, että voisi saada isot sakot. Hän löi nyrkillä rattia ja kiroili, mutta hidasti sitten vauhtia ja ajoi liikennesääntöjen mukaan töihin.

1

Yhdistä sanat ja selitykset.

nukkua pommiin

arkirutiinit

peruuttaa

painaa kaasua

jarruttaa

vauhti

jatkaa matkaa

nopeusrajoitus

välähtää

peltipoliisi

lyödä luuri kiinni

ajaa ylinopeutta

sakko

tavalliset asiat, joita teet joka päivä

ajaa tai kävellä tai mennä eteenpäin

lopettaa puhelu vihaisesti

kuinka monta kilometriä tunnissa saa ajaa

lisätä auton nopeutta

hidastaa auton nopeutta

ajaa liian nopeasti

valo syttyy ja sammuu nopeasti

nopeus

herätä liian myöhään

täytyy maksaa, jos esimerkiksi ajaa liian nopeasti

automaattinen liikenteen kameravalvonta

ajaa autoa taaksepäin

HELMIKUU ENSIMMÄISET ASKELEET

Tässä kappaleessa opit

- Työelämän sanastoa
- Keskustelussa reagoimista
- Monikon genetiivin ja illatiivin käyttöä

Anna lähtee ulos lasten kanssa.
Pihalla hän tapaa Inkerin.

- ▶ Anna: No hei! Pitkästä aikaa! Mitäs sinä?
- ▶ Inkeri: Mitäs tässä. Tulin käymään, kun äiti pyysi kahville. Mitäs teille kuuluu? Lapset on taas kasvaneet ihan hirveesti.
- ▶ Anna: No niin on! Markus aloitti päiväkodissa. Mä olen Lillin kanssa vielä kotona, mutta palaan kyllä töihin osa-aikaisesti kesän jälkeen. Me haetaan Lillille paikkaa siitä samasta päiväkodista, jossa Markus jo on. Mä luulen, että Lilli pärjää silloin jo hyvin tuttujen lasten ja hoitajien kanssa.
- ▶ Inkeri: Ai jaa, no sehän kuulostaa hyvältä. Vaikka mä en tee osa-aikatöitä, niin tykkään siitä, että mun työpäivä koululla loppuu jo iltapäivällä. Voin jatkaa töitä sopiviin aikoihin sitten kotona.
- ▶ Anna: Totta, se kyllä helpottaa elämää. Mutta hei, tuolta taitaa muuten tulla meidän uusi naapuri. Moi!
- ▶ Jakob: Moi! Ja moi Markus ja Lilli!
- ▶ Anna: Tässä on Jakob, joka on muuttanut meidän alakertaan.
- ▶ Inkeri: Hei, kiva tavata. Mun nimi on Inkeri.
- ▶ Jakob: Joo, kiva nähdä. Jakob.
- ▶ Anna: Onko uudessa kodissa jo kaikki kunnossa ja tavarat paikoillaan?
- ▶ Jakob: On ne, melkein. Joitain pikkujuttuja puuttuu, mutta en jaksakaan lähteä illalla kauppoihin pikkuasioiden takia. Vilman äiti varmaan haluaisi jo tulla tarkistamaan, miltä meillä näyttää.
- ▶ Anna: Ei kai? Kyllä anoppi varmaan voi vähän odottaa. Teillä taitaa olla kiirettä?
- ▶ Jakob: On, joo. Vilma on työmatkalla, minä olen suomen kielen kurssilla ja etsin harjoittelupaikkaa.
- ▶ Anna: Ai jaa. Minkälaista paikkaa sä etsit?
- ▶ Jakob: No ihan aluksi haluaisin niinku tutustua ja harjoitella suomea. Puolassa olen tehnyt töitä kemian opettajana, ja oman alan työt tietysti kiinnostaa. Luulen kyllä, että opettajan työ on täällä vähän erilaista.

- ▶ Inkeri: Niin se varmaan onkin. Mä olen töissä yläasteella tässä lähellä. Mitäs jos kysyn meidän rehtorilta, että voiko meille tulla harjoitteluun?
- ▶ Jakob: Rehtorilta?
- ▶ Inkeri: Niin, meidän koulun johtajalta. En voi luvata mitään, mutta voin selvittää asiaa.
- ▶ Jakob: Ihan totta? Se kuulostaa hyvältä! Vähän pelkään, että mun ulkomainen diplomi on ihan turha.
- ▶ Inkeri: Eikä ole! Nyt katsotaan ensin, mitä rehtori sanoo ja mitä mieltä meidän työnantaja on. Kun varmistuu, että meillä voisi harjoitella, sinun kannattaa itse ottaa yhteyttä koululle. Mä luulen, että sä pärjät kyllä.
- ▶ Jakob: Niinkö? Kiitos sulle, että autat.
- ▶ Anna: Sä olet ihan oikeassa, Inkeri. Olipa hyvä, että te tapasitte! Mutta hei, missä Lilli on?
- ▶ Inkeri: Täällä, lumiukkojen vieressä. Hei katsokaa, Lilli on ottanut ensimmäiset askeleet!

1

Lue dialogi ja merkitse, ovatko väitteet oikein vai väärin.

	O	V
a. Vanhemmat hoitavat Markusta ja Lilliä kotona.	☐	☐
b. Anna ei halua nyt tehdä koko-aikatyötä.	☐	☐
c. Jakob ja Vilma viettävät nyt paljon aikaa kotona.	☐	☐
d. Jakob haluaa tehdä samaa työtä kuin aikaisemmin.	☐	☐
e. Inkeri järjestää varmasti harjoittelupaikan.	☐	☐
f. Inkeri ajattelee, että Jakob selviää ihan hyvin.	☐	☐
g. Anna ajattelee, että harjoittelu on Jakobille liian vaikea.	☐	☐

2 Mitä nämä sanat tarkoittavat? Valitse oikea vaihtoehto.

- a. palata
 vaihtaa
 tulla takaisin
 lopettaa
- b. osa-aikainen
 pieni pala
 ei oikeanpuoleinen
 ei kokoaikainen
- c. taitaa olla
 on ehkä
 on tulevaisuudessa
 on varmasti
- d. luulla
 kuunnella
 lukea
 ajatella (kertoa oma mielipide)
- e. puuttua
 jotakin on liikaa
 jotakin ei ole
 jokin on rikki
- f. jaksaa
 on rahaa
 on energiaa
 osaa hyvin
- g. pärjätä
 selvittää
 moittia
 löytää

KESKUSTELUSSA REAGOIMINEN

Etsi laatikon fraasit keskustelusta s. 46–47 ja tutki, millaiseen reaktioon ne sopivat. Täydennä ne sitten sopiviin kohtiin esimerkkilauseissa.

Ei kai? Ihan totta? Niin on.	Eikä tule! Ai jaa. Olet ihan oikeassa.
------------------------------------	--

1) Kuulet uuden asian.

- Meidän naapuri muuttaa ensi kuussa Hongkongiin.
- _____ No kuka siihen sitten tulee asumaan?

2) Kuulet jotain yllättävää.

- Mun sisko pääsi opiskelemaan lääketiedettä. – _____ Mahtava juttu!
- Hei missä mun laukku on? Se oli äsken tässä lattialla. Joku varmaan otti sen!
- _____ Kato vielä pöydän alta.

3) Olet samaa mieltä / eri mieltä.

- Ihanaa, kun on kevät! – _____ Mä niin tykkään valoisista aamuista!
- Tuntuu aika kylmältä. Ihan niin kuin olisi pakkasta.
- _____ Mittari näyttää miinus kolme.
- Tuntuu aika lämpimältä. Taitaa tulla kevät.
- _____ Vielä voi sataa lunta vaikka kaksi kuukautta.

3 Yhdistä oikein. Lue pariisi kanssa.

- Mä vaihdan ensi kuussa työpaikkaa.
- Meidän oli vaikea löytää Julialle kerho- paikkaa.
- Mä luulen, että puhun liian huonosti ruotsia.
- Mitäs tässä, ei mitään erityistä.
- Mitäs teille kuuluu?
- Mä en varmaan voi tehdä kokoaikatyötä, koska opiskelen samaan aikaan.

- Niin meidänkin. Me odotettiin sopivaa hoitopaikkaa aika pitkään.
- Mitäs sinä?
- Ai jaa. Mihin sä meet töihin?
- Sä oot ihan oikeassa. Toi kuulostaa järkevältä.
- Etkä ole! Sun täytyy vaan harjoitella.
- No ihan hyvää. Se meidän pitkä remontti tuli valmiiksi ja päästiin muuttamaan taas kotiin.

4 Kuulostaa hyvältä! Tee lauseita valitsemalla yksi sana jokaisesta laatikosta. Huomaa, että aistiverbien kanssa käytetään miltä-muotoa. Vertaa parin kanssa.

Pilaantunut kala
 Hieno ravintola
 Meksikolainen ruoka
 Tuore leipä
 Suomalainen hevimusiikki
 Talviuinti

kuulostaa
 tuntua
 haista
 näyttää
 tuoksua
 maistua

herkullinen
 kallis
 ihana
 hirveä
 tulinen
 mielenkiintoinen

15

Soitat ja kysyt itsellesi työharjoittelupaikkaa. Kirjoita keskusteluun omat repliikkisi. Kun saat tehtävän valmiiksi, nauhoita keskustelu esimerkiksi puhelimellasi. Lopuksi harjoittele keskustelua parin kanssa.

- Työharjoittelupaikka Super-paikka, hei!
- _____
- Ja minkälaisesta työharjoittelusta olisit kiinnostunut?
- _____
- Joo, kerrotko vähän itsestäsi. Millainen koulutus sulla on?
- _____
- OK. Entäs työkokemus? Missä sä oot ollut aiemmin työssä?
- _____
- Joo. Entä Suomessa? Ootko ollut täällä töissä?
- _____
- Entäs kielitaito? Miten hyvin osaat suomea ja muita kieliä?
- _____
- Selvä. Pääsisitkö sä joskus käymään?
- _____
- Hyvä. Annatko vielä sun yhteystiedot, niin me palataan asiaan myöhemmin.
- _____
- Selvä. Hei hei!

16

Haet harjoittelupaikkaa Anteron autokorjaamosta. Jätä viesti. Kirjoita mitä sanot. Muista esitellä itsesi, kerroa miksi soitat, kerro mitä kautta harjoittelu järjestetään (oppilaitos vai TE-toimisto) ja jätä yhteystietosi. Kun tehtävä on valmis, nauhoita viestisi esimerkiksi omalla puhelimellasi.

- Hei! Soitit Anteron autokorjaamoon. Emme juuri nyt voi vastata puhelimeen, mutta jätä viesti, niin soitamme sinulle takaisin niin pian kuin mahdollista.

17

Kuuntele puhelinviestit ja valitse, ovatko vaihtoehdot oikein vai väärin.

	O	V
a.	☐	☐
1. Puhelin on varattu.	☐	☐
2. Puhelin täytyy laittaa kiinni ja odottaa.	☐	☐
b.	☐	☐
3. Jakub oli soittanut aamulla vahingossa väärään numeroon.	☐	☐
4. Kioskin myyjä valitti siitä, että Jakub häiritsi häntä turhaan.	☐	☐
c.	☐	☐
5. Koulun harjoitteluasioista päättää kaksi henkilöä.	☐	☐
6. Rehtorin työaika loppuu kello kolme.	☐	☐

18

Etsit työharjoittelupaikkaa. Lue tehtävä läpi. Kohdissa, joissa on *, kuulet kun joku puhuu. Kuuntele ja vastaa ohjeiden mukaan. Tallenna koko keskustelu puhelimella. Kuuntele sitten mallivastaukset.**

Tervehdi ja esittele itsesi. Kerro, miksi soitat.

Vastaa.

Vastaa.

Vastaa.

Vastaa.

Vastaa.

Vastaa myöntävästi ja kysy aikaa.

Vastaa myöntävästi.

Kiitä ja lopeta puhelu kohteliaasti.

4

1

Ympyröi oikea vaihtoehto.

- a. Mikä ohjaa liikennettä? kaista - risteys - liikennevalot
- b. Kuljettaja käyttää tätä, kun haluaa kääntyä. kaasua - vilkku - käsijarru
- c. Liian kova vauhti = peltipoliisi - sakko - ylinopeus
- d. Mikä kertoo, kuinka kovaa tiellä saa ajaa? nopeusrajoitus - liikennemerkki - suojatie
- e. Ajaa autoa takaperin = jarruttaa - peruuttaa - painaa kaasua
- f. Autossa on neljä rengasta - vaihdetta - kuljettajaa

Pelaa muilla sanoilla pienessä ryhmässä tai parin kanssa sananselitystä. Valitse listasta sana ja selitä se ryhmässä. Muut kuuntelevat ja yrittävät arvata, mitä sanaa selität. Et saa käyttää selityksessä osaa sanasta, jota selität. Esimerkiksi, jos selität sanaa "liikennevalot", et saa selityksessä käyttää sanaa "liikenne" tai "valo".

2

Sanat ovat väärässä järjestyksessä. Mieti oikea järjestys ja kirjoita lauseet viivoille.

- a. Jo – pitää (imperfekti) – Soppa – herätä – kello seitsemän.
- b. Aikoa (imperfekti) – hän – ajoissa – töissä – olla.
- c. Haluta (negatiivinen imperfekti) – herättää – Sunee – hän.
- d. Hän – sakot – ajoissa – maksaa (imperfekti).
- e. Työkaverit – missä – Soppa – olla (imperfekti) – tietää (negatiivinen imperfekti).
- f. Mielestä – tavallisesti – he – olla – Soppa – ei koskaan – myöhässä

3

Jatka tehtävän 2 lauseita sopivilla sivulauseilla, jotka alkavat näillä konjunktioilla

- a. mutta _____
- b. koska _____
- c. vaan _____
- d. jotta _____
- e. ja _____
- f. vaikka _____

4

Lue kierrätyskeskuksen mainos ja kirjoita annetut sanat monikon partitiivissa.

Kierrätyskeskus palvelee!

Kierrätyskeskuksen auto hakee Tampereen alueelta maksutta kotoa

- a.** _____
(ehjä, puhdas ja hyväkuntoinen huonekalu). Samalla otetaan vastaan esim.
- b.** _____
(vanha DVD-soitin ja digiboksi). Kierrätämme myös **c.** _____
(lasi, lautanen, kuppi ja kattila).

Haemme kodeista ilmaiseksi **d.** _____
(vanha kodinkone, hella, puhelin ja tietokone).

Noudamme myös **e.** _____ (muu pientavara) sekä
elektroniikkaa ja esimerkiksi **f.** _____

(taulutelevisio). Emme ota kierrätykseen **g.** _____
(likainen ja rikkinäinen vaate ja kenkä)! Otamme

vastaan **h.** _____
(lastentarvike: lastensänky, syöttötuoli ja pyörä). Korjaamme ja kierrätämme

i. _____ (turvakaukalo ja vaunu). Voit tuoda
kierrätykseen myös **j.** _____ (lelu ja kirja).

Kuuntele uudelleen kappaletta 2 tehtävä 16. Mitä ihmiset kertovat matkoistaan? Laita rasti oikea henkilön kohdalle.

	Tyyne	Inkeri	Oscar	Erik
a. Matkusti yksin.				
b. Ei puhunut vieraita kieliä.				
c. Urheili.				
d. Oli lämpimässä.				
e. Meni aikaisin nukkumaan.				
f. Hänellä oli tarpeeksi rahaa.				
g. Oli mielenkiintoisella lomalla.				
h. Hänellä oli liian lyhyt loma.				
i. Kävi useammassa kuin yhdessä maassa.				
j. Oli tutussa paikassa.				
k. Matkusti junalla.				
l. Oli pitkällä matkalla.				

- Kuka matkusti itään? _____

- Kuka matkusti länteen? _____

- Kuka matkusti pohjoiseen? _____

- Kuka matkusti etelään? _____

Puhu parin kanssa. Kenen kanssa heistä haluaisit lähteä matkalle? Miksi?

Täydennä ristikko vihjeiden mukaan.

- Saada palkkaa
- Ihminen, joka etsii töitä.
- Ne työt, joita olet tehnyt aikaisemmin ovat sinun...
- Raha, jonka saa tavallisesti kerran kuussa, kun on töissä.
- Työntekijä, jolla on pysyvä työsopimus, on...
- Dokumentti, jossa on tiiviissä muodossa työnhakijan henkilötiedot, tiedot työkokemuksesta ja koulutuksesta.
- Tällä voit avata työpaikan ovia.
- Työ, jonka päättymispäivä tiedetään.
- Tilaisuus, jossa työnhakija tapaa työnantajan. Työnantaja kysyy paljon kysymyksiä.
- Yrityksen kaikki työntekijät yhdessä ovat yrityksen...
- Kaikki ne kielet, joita osaat puhua ja joita olet opiskellut, ovat sinun...
- Dokumentti, jonka työnhakija lähettää yritykseen, johon hän haluaa töihin.
- "Menot" ovat kaikki rahat, joita ihminen kuluttaa. Mikä on vastakohta?
- Dokumentti, joka kirjoitetaan, kun työ alkaa. Siinä on esim. päivittäinen työaika, palkka, työn kesto ja työtehtävät.
- Tällainen työ voi olla joskus aamulla, joskus illalla tai yöllä.
- Kaikki, mitä olet opiskellut, on sinun...
- Työ, joka ei ole kokopäivätyötä, on...

1. A

2. H

3. K

4.

5. V

6. L

7. K

8. M

9.

10. Ö

11.

12.

13.

14. S

15.

16. K

17. -

PUHUTAAN

6 Kirjoita vasemmalle asioita, jotka aiheuttavat sinulle stressiä. Kirjoita oikealle neljä asiaa, joista saat energiaa ja hyvää oloa. Kun olet valmis, etsi luokasta ihmisiä, joilla on vasemmalla puolella samoja asioita kuin sinulla. Etsi myös kaksi ihmistä, joiden oikean puolen sanat ovat erilaisia kuin sinulla. Etsi lopuksi uusi idea, jonka avulla voisit rentoutua.

Stressiä

Energiaa ja hyvää oloa

7 Neljä ihmistä kertoo radiohaastattelussa omasta vapaa-ajastaan. Tutustu aluksi taulukkoon, kuuntele sitten haastattelut ja merkitse taulukkoon oikeat tiedot.

	Harrastus	Milloin?	Miksi?	Mitä muuta tiedät?
Oscar				
Inkeri				
Heikki				
Susan				

8 Kuuntele, kun kolme ihmistä varaa aikaa urheilutalosta. Valitse oikea vaihtoehto.

a. Juhani pelaa tiistaisin ☐ sulkapalloa ☐ lentopalloa ☐ koripalloa	d. Virkistyspäivä on ☐ 22.11. ☐ 28.11. ☐ 28.10.
b. Tällä viikolla hän haluaa ☐ vaihtaa vakioaikaa ☐ varata lisäksi toisen tunnin ☐ perua ajan	e. Tyyne haluaa tarkistaa ☐ onko joogaryhmässä tilaa ☐ mitä vaatteita joogatunnilla käytetään ☐ kuinka kauan joogatunti kestää
c. Erik etsii työpaikan virkistyspäivää varten ☐ kuntosalia ☐ pelikenttää ☐ jääkiekkohallia	f. Joogakurssi alkaa ☐ 4.9. ☐ 19.9. ☐ 4.8.

Vapaaehtoistyö tuo uutta sisältöä elämään

Pikku-Kuubassa kokoontuu joka toinen torstai hyväntuulinen kolmikko, jolla on erilaista elämäkokemusta mutta sama mielenkiinnon kohde: he kaikki tekevät vapaaehtoistyötä.

Mervi Jänis, 51, toimii ystävänä ikäihmisille. "Kaikki alkoi siitä, kun oma, iäkäs äitini nukkui pois vuosi sitten. Elämäni tuntui tyhjältä", Mervi muistelee. Samaan aikaan lehdessä kerrottiin, että yksinäisiä ikäihmisiä on paljon. Nyt Mervin viikkoja ilahduttaa hauska ja pirteä 92-vuotias rouva. "Me kahvitellaan, käydään asioilla tai haetaan vaikka varastosta joulukoristeet." Mutta tärkeintä on jutteleminen. Puhutaan siitä, mitä maailmalla tapahtuu tai onko naapurin Sirkka saanut uuden rollaattorin. Joskus upotaan muistoihin ja puhutaan pitkään lapsuudesta, sota-ajasta, ensirakkaudesta... Tarinoita on ihanaa kuunnella. Tällaisia rouvia on paljon, ja he kaipaavat juttuseuraa ja kiireetöntä aikaa.

Evert Niinepuu, 17, kerää rahaa hyväntekeväisyyteen. "Olin jo pitkään miettinyt, että haluaisin auttaa. Rahankeräykseen osallistuminen tuntui helpolta tavalta aloittaa", Evert kertoo. Kävin lyhyen koulutuksen ja pääsin mukaan vapaaehtoisten porukkaan. Odotin aika uteliaana, millaista on olla kerääjä: pelkäsin, että ihmiset alkavat vältellä. Se vähän jännittikin. Huomasin kuitenkin, että jännitys oli turhaa. Keräys oli ihmisille tuttu

ja jotkut tulivat luokseni raha kädessään ja valmiina lahjoittamaan. Minun ei tarvinnut kuin hymyillä, tervehtiä ja kiittää kaikkia lahjoittajia. Helppo homma, ja siitä jäi todella hyvä mieli. Jatkan ehdottomasti!

Tarmo Piiparinen, 43, oli itse saanut nuorena apua etsiessään omaa tietään. "Ajattelin, että minulla olisi annettavaa. Toiveena oli päästä tukihenkilöksi nuorelle pojalle, jonka kanssa voisi käydä vaikka kalassa", Tarmo kertoo. Oli iloinen yllätys, kun minulle ehdotettiin, että poikia olisi kaksi – vauhdikkaat veljekset. Tarmon mukaan parasta toiminnassa on molemminpuolisuus, sillä vapaaehtoisena saa toiminnasta vähintään yhtä paljon kuin nuoretkin. Meidän kalareissut voivat olla pitkiäkin, mutta niistä saa energiaa. Veljesten ilo ja into tarttuu! Olen voinut tarjota nuorille harrastuksia, joiden järjestäminen on ollut vanhemmille mahdollista. Toiminta on maksutonta ja se tukee kaikkien hyvinvointia. "Ihmettelen kovasti, miksi miehiä ei ole enemmän mukana. Kaikkihan tässä voittaa", kummastelee Tarmo.

Tekstissä on hyödynnetty vapaaehtoistyö.fi -sivuston kertomuksia.

9

Missä järjestyksessä nämä asiat esiintyvät jutussa? Vertaa lehtijuttua ja merkitse oikea järjestys (1–7).

- _____ Vapaaehtoistyöntekijä tunsu itsensä epävarmaksi ennen kuin hän oli aloittanut.
- _____ Tukihenkilö ajatteli, että hänen omat kokemuksensa voisivat olla avuksi työssä nuorten kanssa.
- _____ Ystäväpalvelussa toimiva vapaaehtoinen halusi lisää sisältöä omaan elämäänsä.
- _____ Vapaaehtoistyö voi auttaa nuoria, heidän vanhempiaan ja vapaaehtoistyöntekijöitä voimaan paremmin.
- _____ Tehtävänä voi olla esimerkiksi uutisista, läheisistä ihmisistä tai vanhoista ajoista keskusteleminen.
- _____ Keräyksessä mukana oleminen on yksinkertaista ja siitä saa hyvän mielen.
- _____ Sekä nuoret että tukihenkilö saavat yhdessä tekemisestä positiivisia kokemuksia.

10

Mitä mieltä olet lehtijutun ajatuksista? Kirjoita kaksi kommenttia: voit tsempata vapaaehtoistyöntekijöitä tai suhtautua kriittisesti. Muista olla ystävällinen ja asiallinen, vaikka asia olisi sinun mielestäsi ongelmallinen

10